

Ба Шӯрои диссертационии 6D.KOA-018-и
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рудақӣ 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Анушервони Исрофил дар мавзуи «Одатҳо дар муомилоти маданӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ пешниҳод шудааст.

Таҳқиқоти диссертационӣ ба яке аз масъалаҳои муҳиме бахшида шудааст, ки дар тури таърихи инкишофи илми ҳуқуқшиносии ҷаҳонӣ ва Тоҷикистон ҳамеша мавриди назари хоси муҳаққиқон мебошад. Дар замони муосир низ моҳият ва аҳамияти одатҳо дар танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ, алалхусус муомилоти граждани ҳамчун муҳим ва ҳалталаб боқӣ мемонад. Чунки падидаи одатҳо дар муомилоти маданӣ аз рӯйи табиати худ омузиш ва пайгирии доимӣ ва пайвастаро тақозо менамояд.

Тадқиқоти диссертационии Анушервони Исрофил аз таҳқиқотҳои монанд бо он фарқ мекунад, ки дар қатори одатҳои умумизътирофшудаи илми ҳуқуқшиносии муосир, ҳамзамон одатҳо, анъана ва расму оинҳои бостонии миллиро дар танзими муомилоти маданӣ мавриди омузиш қарор додааст.

Сохтори диссертатсия аз феҳристи ихтисораҳо, муқаддима, се боб, ҳашт зербоб, хулоса ва феҳристи адабиёти истифодашуда иборат мебошад, ки мақсад, вазифа ва мантиқи таҳқиқотро фаро мегиранд.

Муаллиф тавонистааст, ки мавзуи тадқиқотро бо пайдарҳамии таърихии инкишофи он, аз одатҳои маишии қадимтарин то одатҳои ҳуқуқии муосир, инчунин бо таърихи ба сарчашмаҳои муътабари халқу кишварҳои гуногун, санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ, аз нигоҳи таърихӣ, назариявӣ ва соҳаҳои алоҳидаи ҳуқуқ омухта баҳо диҳад, ки бешубҳа барои илми ҳуқуқшиносии Тоҷикистон, алалхусус илми назарияи ҳуқуқ ва ҳуқуқи маданӣ саҳми назаррас мебошад. Бо анҷом додани таҳқиқоти одатҳо, муаллиф собит намудааст, ки омузиши мазкур на танҳо барои дарки раванди таърихии пайдоиши ҳуқуқ, балки барои идомаи рушди меъёрҳои ҳуқуқӣ аҳамияти муҳим дорад.

Дар ин чода муаллиф бо омузиши паҳлуҳои мухталифи қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» собит менамояд, ки нақши одатҳо ҳамчун сарчашмаи муайянкунандаи рафтори хатмӣ дар танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла муомилоти маданӣ хеле назаррас мебошад ва қабули Қонуни ишорашуда, барои батанзимдарории одатҳои муайян ва ташаккули одатҳои ҳуқуқӣ замина гузоштааст. Ин иқдом барои рушди низоми ҳуқуқи Тоҷикистон беназир ва саривақтӣ мебошад.

Муаллиф дуруст қайд менамояд, ки айна ҳол дар Тоҷикистон одатҳои зиёде мавҷуд мебошанд, ки онҳо ба як низом дароварда нашуда, иштирокчиёни субъектони муомилоти маданӣ пеш аз ҳама соҳибкорон ва дигар шахсони воқеӣ аз мавҷудият ва истифодаи он бебаҳра мондаанд ва дар ин замина пешниҳоди такмил додани қонунгузорӣ бо истифода аз қоидаи одатҳо, қобили тавачҷух мебошад.

Натиҷаҳои таҳқиқоти бадастовардаи муаллиф аз он далолат медиҳанд, ки таҳқиқот ба таҳлили объективона ва ҳамаҷонибаи таҳқиқоти назариявӣ амалӣ, ки бо паҳлуҳои гуногуни одатҳо дар муомилоти маданӣ, таҳлили натиҷаҳо ва хулосаҳои дар илм қабулгардида, муайян намудани он, таҳияи афқору тавсияҳои назариявӣ амалии рисоланавис, навоари илмӣ ва тавсияҳо, таҳлили қонунгузори миллӣ ва қонунгузори давлатҳои хориҷӣ дар соҳаи одатҳо дар муомилоти маданӣ алоқаманд аст, асос меёбад. Инчунин, тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби таҳқиқоти илмӣ саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳад.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионии Анушервони И. дар он ифода меёбад, ки хулосаҳо ва пешниҳодҳои дар натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ бадастомада барои ҳалли масъалаҳои назариявӣ ва амалӣ дар самти одатҳои муомилоти маданӣ дар муносибатҳои маданӣ истифода карда мешаванд.

Дар диссертатсия якҷанд масъалаҳои баҳснок ба назар мерасад, аз ҷумла мисолҳо аз амалияи татбиқи одатҳо дар муомилоти маданӣ дар матни автореферат кам ба назар мерасад. Омузиши ин амалия метавонад барои самаранок истифода бурдани таҷрибаи татбиқи одатҳо дар муомилоти маданӣ мусоидат намояд. Лекин ҳолати қайдгардида арзиши таҳқиқоти анҷомдодашударо коста наменамояд.

Ҳамин тариқ, таҳқиқоти диссертатсионии Анушервони Исрофил дар

фазои илми ҳуқуқшиносии ватанӣ аз зумраи нахустин таҳқиқоти илмии анҷомёфтае буда, аз ҷониби муаллиф ҳамачониба таҳқиқ гардида, дар он масъалаҳои назариявӣ-амалии одатҳо дар муомилоти маданӣ мавриди баррасӣ қарор дода шудааст ва унвонҷӯӣ сазовори ба ӯ дода шудани дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибқорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ мебошад.

Такриздиханда:

Сардори идораи ҳуқуқи
Бонки миллии Тоҷикистон
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ

Расулов Б.Р.

Имзон Расулов Б.Р.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори идораи кормандони
Бонки миллии Тоҷикистон

Саидвалиева О.С.

28.11.2023с.

Суроға: 734025, ш. Душанбе,
х. Рудақӣ 38/1, Бонки миллии Тоҷикистон.
Тел: (44) 600-31-59, 600-32-12, email: info@nbt.tj.